

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ

CERTIFICATE

МК № 28092023-156

засвідчує, що

Шомашук Інна Вікторівна
взяв (-ла) участь у

**VI Міжнародній науково-практичній конференції
«Актуальні проблеми менеджменту: теоретичні і
практичні аспекти»,**

28-29 вересня 2023 року

обсяг – 9 годин (0,3кредити ЄКТС)

On May 16, 1921,
the Odessa Provincial
Executive Committee
issued an order to
establish the Odessa
Institute of National
Economy.

Проректор з наукової роботи
Одеського національного
економічного університету,
доктор економічних наук, доцент

Олександр Литвинов

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(М. ОДЕСА, УКРАЇНА)**

**УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ З РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-
ОСВІТИ**

**ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ - ВАРНА
(М. ВАРНА, БОЛГАРІЯ)
ВРОЦЛАВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(М. ВРОЦЛАВ, ПОЛЬЩА)**

**ВАРШАВСЬКА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ, ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ
(М. ВАРШАВА, ПОЛЬЩА)**

**КАСПІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(М. АЛМАТИ, КАЗАХСТАН)**

ПРОГРАМА

**VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ:
ТЕОРЕТИЧНІ І ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ**

28-29 вересня 2023 року

Одеса, 2023

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова організаційного комітету:

Ковальов А. І. – ректор Одеського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор.

Заступники голови організаційного комітету:

Літвінов О. С. – проректор з наукової роботи Одеського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор;

Кузнецова І. О. – завідувач кафедри менеджменту організацій Одеського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор.

Секретар організаційного комітету:

Балабаш О. С. – доцент кафедри менеджменту організацій Одеського національного економічного університету, кандидат економічних наук, доцент

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Запрошуємо Вас взяти очно-дистанційну участь у роботі VI Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми менеджменту: теоретичні і практичні аспекти» Одеського національного економічного університету (кафедра менеджменту організацій).

Програмою конференції передбачаються пленарне засідання в онлайн форматі та робота секцій відповідно до основних пріоритетних напрямків наукових досліджень в очно-дистанційному форматі.

ПОРЯДОК РОБОТИ:

I. Підключення учасників конференції (дистанційно) – 28 вересня 11:50-12:00 год.

II. Пленарне засідання – 28 вересня, 12.00-15.00 год. в 111 ауд. 1 навчального корпусу (дистанційно).

III. Засідання секцій за напрямками (дистанційно) – 29 вересня (згідно з програмою конференції).

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

28 вересня 12.00-15.00 год. 111 ауд. дистанційно

Підключитися до конференції Zoom з 11:50

<https://us04web.zoom.us/j/75117879577?pwd=IythkNKDMIT9oXucbWSbXg8OfTz>

7ІК.1

Ідентифікатор конференції: 751 1787 9577

Код доступу: 11111

Вітальне слово Ректора університету,
доктора економічних наук, професора
Анатолія Івановича Ковальова

ВІТАЛЬНІ СЛОВА ОРГАНІЗАТОРІВ ТА УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Литвинов Олександр Сергійович – *д.е.н., професор, проректор з наукової роботи Одеського національного економічного університету*

Кузнецова Інна Олексіївна – *д.е.н., професор, зав. кафедрою менеджменту організацій Одеського національного економічного університету*

Горохова Людмила Петрівна – *директор Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес-освіти*

Dąbrowska Anna – *Prof. dr hab., head in Department of Consumer Behavior Research, Institute of Management, Warsaw School of Economics,*

Fandrejewska Alicja – *PhD in Management, Institute of Management, Warsaw School of Economics*

Kirichok Oxana – *PhD, Vice Rector for Academic Development, Caspian University*

Батченко Людмила Вікторівна – *д.е.н., професор, професор Київського національного університету культури і мистецтв*

Брич Василь Ярославович – *д.е.н., професор, директор навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури Західноукраїнського національного університету*

Єпіфанова Ірина Юріївна – *д.е.н., професор, проректор з наукової роботи Вінницького національного технічного університету*

Кожушко Леонід Федорович – *д.т.н., професор, завідувач кафедри менеджменту Національного університету водного господарства та природокористування*

Краснокутська Наталія Станіславівна – д.е.н., професор, директор навчально-наукового інституту економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Лепейко Тетяна Іванівна – д.е.н., професор, зав. кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

Максимець Олена Віталіївна – к.е.н., доцент, зав. кафедри менеджменту та маркетингу Національного лісотехнічного університету

Мельник Ольга Григорівна – д.е.н., професор, зав. кафедрою зовнішньоекономічної та митної діяльності Національного університету «Львівська політехніка»

Рудніченко Євгеній Миколайович – д.е.н., професор, декан факультету управління, адміністрування та туризму Хмельницького національного університету

Тарасюк Галина Миколаївна – д.е.н., професор, декан факультету бізнесу та сфери обслуговування Державного університету «Житомирська політехніка»

Черчик Лариса Миколаївна – д.е.н., професор, зав. кафедри менеджменту та адміністрування Волинського національного університету імені Лесі Українки

Шкільняк Михайло Михайлович – д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету

ДОПОВІДІ, ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Skonieczny Jan – PhD, Department of Organization and Management, Faculty of Management, Wrocław University of Science and Technology

Enterprise strategies during the crisis caused by the war - modification of H.I. Ansoff's product - market model

Кожушко Леонід Федорович – д.т.н., професор, завідувач кафедри менеджменту Національного університету водного господарства та природокористування

Менеджмент і управління: чи можна їх ототожнювати?

Момот Володимир Євгенійович – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту Університету імені Альфреда Нобеля, **Литвиненко Олена Миколаївна** – к.е.н., доцент кафедри менеджменту Університету імені Альфреда Нобеля

Динаміка пріоритетів у мотивації персоналу та лідерство під час воєнного стану

Шульгіна Людмила Михайлівна – д.е.н., професор, професор кафедри промислового маркетингу Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»

Управління системою індикаторів перформанс маркетингу у контексті стійкого розвитку

Микитюк Петро Петрович – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету, **Микитюк Юлія Ігорівна** – доктор філософії, доцент, старший викладач кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету

Розвиток критичних воєнних технологій як гарантія зміцнення обороноздатності та економічної безпеки держави

Зось-Кіор Микола Валерійович – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету, **Лядський Ігор Костянтинівич** – к.с.-г.н., старший викладач кафедри маркетингу Полтавського державного аграрного університету, **Федосова Я. А.** – здобувач Полтавського державного аграрного університету

Управління соціальним та емоційним інтелектом в системі самоменеджменту

Овсянюк-Бердадіна Олександра Федорівна – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету

Контури змін організації в координатах бренд-менеджменту.

Єпіфанова Ірина Юріївна – д.е.н., професор, проректор з наукової роботи Вінницького національного технічного університету, **Джеджула В'ячеслав Васильович** – д.е.н., професор, Вінницький національного технічного університету

Управління інтелектуальним капіталом в системі економічної безпеки підприємств

Касич Алла Олександрівна – д.е.н., професор, зав. кафедрою управління та смарт-інновацій Київського національного університету технологій та дизайну, **Касич Олександр Русланович** – Київський національного університету технологій та дизайну

Управління стимулами участі підприємств в проєктах державно-приватного партнерства

Максимець Олена Віталіївна – к.е.н., доцент, зав. кафедри менеджменту та маркетингу Національного лісотехнічного університету

Стійкий розвиток лісового сектору України у турбулентних умовах 2019-2022 років

РОБОТА СЕКЦІЙ

29 вересня з 10.00 год., 103 ауд. дистанційно

Підключитися до конференції Zoom

<https://us04web.zoom.us/j/75117879577?pwd=IythkNKDMIT9oXucbWSbXg8OfTz>

7ІК.1

Ідентифікатор конференції: 751 1787 9577

Код доступу: 11111

СЕКЦІЯ 1

АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ТА ЙОГО ПІДСИСТЕМАМИ

Alekseyenko L., Tulai O.	Organizational and applied principles of information support for enterprise management in the context of the development of international coordination of restoration projects
Винниченко В. І., Балабаш О. С.	Поняття технології управління підприємством
Волков О. О.	Управління результативністю в контексті гнучких методологій управління/Performance Management in the Context of Agile Management Methodologies
Гвоздей Н. І.	Сучасні умови кредитних відносин в аграрному секторі економіки
Данильчак А. І.	Формування операційних пріоритетів торговельного підприємства
Жадан О. В.	Мотиваційні аспекти участі підприємства у проектах державно-приватного партнерства в інноваційній сфері
Карпенко Ю. В.	Сутність поняття "операційна стратегія" підприємства: основні підходи до трактування

Карпенко Ю.В., Саєнко А.Р.	Розробка конкурентної стратегії підприємства: основні етапи процесу та їх зміст
Касич А. О., Касич О.Р.	Управління стимулами участі підприємств в проєктах державно-приватного партнерства
Карпенко Ю.В., Демченко В.О.	Оцінювання результативності діяльності підприємства: основні показники
Криленко В.І., Князькова В. Я.	Актуальні аспекти управління рекламною діяльністю медичного закладу
Кучмій Я. В., Матійців Я. О.	Планування діяльності в закладі охорони здоров'я
Лінькова О. Ю.	Актуальні проблеми менеджменту в сучасних умовах
Лояніч В. О.	Вплив сільськогосподарських підприємств на формування продовольчої безпеки України
Людвік І. І.	Формування результативної системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю сільськогосподарських підприємств
Макурін А. А., Шишкова Д. С.	Особливості функціонування суб'єктів малого підприємництва у воєнний стан та на перспективу
Москалюк Г. О., Волчек Р. М.	Сучасні способи організації комунікативного простору
Мостова К. А.	Диверсифікація як напрямок організаційних змін та фактор підвищення конкурентоспроможності підприємств ресторанного бізнесу
Осипенко С. О.	Особливості корпоративної соціальної відповідальності бізнесу в умовах війни
Пилипенко К. А.	Напрями повоєнного розвитку туризму в Україні
Піскун А. В.	Оцінка ефективності екологічно-економічної діяльності підприємства
Піскун А.В., Дімова О. С.	Перспективи розвитку українського бізнесу після завершення війни
Руда Л.П., Каспирович А. В.	Макроекономічні передумови впровадження моделі циркулярної економіки для промислового сектору економіки України

Семенова Т. В., Алексеевко М. В.	Ефективність функціонування логістичної системи промислового підприємства
Снітко Є. О., Чайковский Д. В.	Integration of project and strategic management
Шепілова В. С., Шишкова Н.Л.	Проблеми розрахунків з контрагентами під час воєнного вторгнення та шляхи їх подолання
Балабаш О. С., Ширикалова І.Ю.	Особливості стратегічного планування в банківській сфері

СЕКЦІЯ 2

СУЧАСНА ПАРАДИГМА СТРАТЕГІЧНОГО ТА ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Yudina N.	Innovative principles of marketing management under the conditions of information society
Бондар- Підгурська О. В., Кошман В.А.	Розвиток інноваційної діяльності стратегічно важливих галузей промисловості в період війни та повоєнної розбудови економіки України
Бражник Л. В., Чумак В. Д.	Перспективи інноваційного розвитку вітчизняної економіки
Васильченко М.І.	Аутсорсинг логістичних процесів: практичні рішення в умовах сучасних реалій розвитку економіки
Вербицька Г. Л.	Роль інновацій у післявоєнному відновленні економіки України
Гуменюк В. В., Семирга Л.І., Ямчук Д.А.	Менеджмент готельно-туристичного бізнесу: кращі практики та рекомендації з досвіду організації міжнародного курортно-рекреаційного форуму
Гуторов О. І., Гуторова О. О.	Організаційно-економічна сутність інноваційних процесів в АПК
Данчева О. М.	Інноваційний розвиток підприємств в Україні: сучасний стан та перспективи
Данчева О.М., Георгієва Ю. С.	Сучасні інформаційні технології в менеджменті

Данчева О.М., Гуляєва О. М.	Сучасні підходи до визначення сутності інновацій
Данчева О.М., Дімова О. С.	Тенденції та перспективи четвертої промислової революції
Данчева О.М., Кутовенко М. О.	Штучний інтелект як інноваційна технологія ХХІ століття
Данчева О.М., Матей С. Ю.	Штучний інтелект: сутність, застосування, перспективи розвитку
Данчева О.М., Меренкова А. А.	Бренд-стратегія: сутність, значення та завдання
Дзюблюк О. В.	Інноваційні аспекти банківського менеджменту в умовах глобалізаційного впливу на економіку
Карпенко Ю.В., Пашковська К.В.	Сучасні тенденції змін інноваційних стратегій в бізнесі
Карпенко Ю.В., Висоцька Р.В.	Сутність та класифікаційні підходи до операційної стратегії підприємства
Котелюх М. Ю.	Стратегія відновлення України у сфері управління охорони здоров'я у повоєнний час
Кузнецова І.О., Златова А.Р.	Формування стратегічних рішень сільськогосподарським підприємством
Кузнецова І.О., Карпенко Н.О.	Основні підходи до трактування поняття стратегії розвитку підприємства
Луцків О.М.	Тенденції та особливості розвитку логістичних процесів в умовах війни
Медведенко М.А.	Теоретичні засади розробки стратегії розвитку підприємства
Осичка О. В., Ясинська С.Ю.	Дизайн мислення як інноваційний підхід до стратегічного управління підприємством
Павлій О. В.	Вплив введення воєнного стану на стратегічні зміни підприємств України
Пушкар О.І., Татаринцева Ю.Л.	Інноваційний менеджмент в епоху цифрового маркетингу вражень
Сенишин О.С., Хіч Р.Я.	Теоретико методологічні засади процесу стратегічного маркетингового планування
Хетагурова Д. О.	Стратегічний аналіз як складова стратегічного управління підприємством

СЕКЦІЯ 3

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМИ ПЕРЕВАГАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Бєбко С. В., Красуля А. В.	Налагодження комунікацій з користувачами у соціальних мережах
Балабаш О.С., Лисак Л.О.	TQM як основа забезпечення стійких конкурентних переваг підприємств олійно-жирової галузі
Боднарчук Р.В., Гуменюк А. С.	Аудит в закладі охорони здоров'я - ключовий інструмент для поліпшення якості медичних послуг
Гіржева О. М.	Діджиталізація бізнесу як фактор підвищення його конкурентних переваг
Горбатюк В. В.	Особливості виробничого процесу борошномельних підприємств України
Дідович І. І.	Узагальнення наукових підходів стосовно поняття «потенціал підприємства
Коваль О. В.	Управління маркетингом як інструмент підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств
Кубишина Н.С., Голобородько А.М.	Посилення конкурентоспроможності підприємства інструментарієм внутрішнього маркетингу
Кузнецова І.О., Аветісян Л.Л.	Управління конкурентними перевагами торговельного підприємства
Лозова О. В.	Проактивна поведінка та її вплив на імідж підприємства
Могилевська О. Ю.	Маркетинговий підхід до управління конкурентоспроможністю промислового підприємства
Мохненко А. С.	The technology of managing a company's competitiveness.
Патлатой О. Є., Задоріна Г.М.	Теоретичні підходи до формування конкурентних переваг підприємства
Піскун А.В., Шаповал А. О.	Роль інновацій у підвищенні конкурентоспроможності підприємства
Пристемський О.С., Єфремов А. О.	Постійне вдосконалення та адаптація стратегії розвитку підприємства у конкурентному середовищі
Сакун А. Ж., Пашинний А.В.	Категорії формування показників управлінської бухгалтерської звітності

Сақун А.Ж., Могильна Е. Є.	Управління конкурентоспроможністю малого бізнесу в умовах воєнного стану
Томашук І. В.	Екологізація як тренд сучасного глобального розвитку
Томашук І.В., Томашук І.О.	Кредитування підприємств в умовах ринкової економіки
Шкільний О. О.	Інфраструктурне забезпечення конкурентоспроможності аграрних підприємств у сфері експорту
Яцина Н. О., Собко Л. В.	Комунікативна взаємодія медичної організації зі споживачами послуг

СЕКЦІЯ 4

УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ ТА ЗНАННЯМИ ПІДПРИЄМСТВА

Kuznetsova I.O., Kuzyltau B. K.	The impact of competencies on organizational performance.
Бочуля Т. В.	Інформаційна категорія мислення в аспекті розвитку управління підприємством
Волчек Р. М., Москалюк Г. О.	Харизматичне лідерство як фактор успіху сучасного менеджера
Губаль М. В., Радь М. В.	Забезпечення етичності роботи персоналу в закладі охорони здоров'я
Гуменюк А. В.	Формування ефективної стратегії управління персоналом підприємства
Кармінська- Белоброва М.В., Рожко А.О.	Дослідження та методи діагностики організаційної культури
Ковальов В.В., Цуглевич Л. В.	Професійний розвиток медичного персоналу - ключ до якісної охорони здоров'я
Коптева Г.М., Кулик А. В.	Управління людськими ресурсами під час воєнного стану
Коробкова І. І.	Професійна стійкість клієнтоорієнтованих організацій на засадах компетентнісного підходу
Крисько Ж. Л., Мокренський І. Р.	Розвиток компетентностей менеджера нової генерації

Кузнецова І.О., Кизилтау Б. К.	Дослідження компетенцій персоналу
Лазебний В.О.	Базові принципи управління та завдання керівника ІТ-компанією
Мохненко А. С., Антонов Р.А.	Моделі управління людськими ресурсами підприємства
Полторак А. С., Демяненко А.С.	Вплив соціально-економічної нестабільності на управління механізмами мотивації працівників
Пуліна Т.В., Кубряченко А. П.	Підвищення результативності процесу управління якості через залучення персоналу підприємства
Ремньова Л. М.	Трансформаційне лідерство як ефективна концепція управління в умовах змін та невизначеності
Сохань О. А.	Використання грантів для створення можливостей
Таран О. М., Мілашич К.С.	Особливості управління персоналом в системі в системі публічного адміністрування
Томашук І.В., Томашук І.О.	Вплив людського капіталу на економічне зростання сільських територій
Фонарьова Т. А., Одинченко Т.М.	Педагогічна фасилітація у студентоцентрованому навчанні
Холодницька А. В.	Ціннісна пропозиція роботодавця як інструмент залучення та утримання талантів
Чернявська І. М., Литвин О.О.	Ситуативне навчання як напрям управління знаннями підприємства

СЕКЦІЯ 5

СТІЙКИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА: КОРПОРАТИВНО-СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА БІЗНЕСУ

Артімонова І. В., Виговський В.М.	Стратегічні напрями забезпечення стійкого фінансового стану промислових підприємств
Бержанір А. Л.	Напрями реалізації соціальної відповідальності бізнесу
Бондаренко С. М.	Екологізація управління якістю на підприємствах легкої промисловості

Захарова Н. Ю.	Особливості управління фінансовою безпекою підприємства в умовах воєнного стану
Зварич Л. В.	Етика бізнесу в контексті соціальної відповідальності підприємств
Коваль Н. О.	Особливості формування сталого соціально-економічного розвитку України
Корчагіна Л.Ф.	Вплив інформаційної асиметрії на ESG-активність підприємства
Москалюк Г.О., Філіппов С.А.	ОСББ як об'єкт впровадження КСВ
Тацій І. В.	Продовольча безпека як складова економічної безпеки в умовах війни в Україні
Філіппов С.А.	ОСББ як найбільш соціально відповідальна форма господарювання
Чкан І. О.	Економічні злочини як загроза економічній безпеці бізнесу
Шепель А. В.	Економічна ефективність вирощування капусти білоголової залежно від загущення рослин
Шкура І. С.	Sustainability-oriented business models as a reaction of business on a global challenges
Krasnokutska I., Segeda I., Vezpalova A.	Sustainable tourism policies in times of crisis

СЕКЦІЯ 6

МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Анопа А. С., Ілляшенко С.М.	Особливості управління маркетинговими стратегіями компанії MINTEE
Балабаш О. С.	Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств: стратегічні аспекти
Бровкіна Ю. О.	Деякі аспекти управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства
Данчева О.М., Абрамова Д. В.	Венчурний бізнес та етапи його становлення

Данчева О.М., Гажа І. І.	Ділові риси менеджера закордонних проектів
Піскун А. В.	Проблеми та умови покращення зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств

СЕКЦІЯ 7

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Брік С.В.	Огляд українських бухгалтерських он-лайн програм як альтернатива 1С
Гострик О. М.	Цифрові технології за європейськими стандартами
Гринчук В.О.	Управління рекламною діяльністю в мережі інтернет
Данчева О.М., Кореновська К.А.	Штучний інтелект: сутність, застосування, перспективи розвитку
Данчева О.М., Скрипник С.Ю.	Віртуальні технології як фактор розвитку конкурентоспроможності підприємства
Данчева О.М., Георгієва Ю. С.	Сучасні інформаційні технології в менеджменті
Дем'янишина О. А.	Information technology as a tool for processing accounting information
Єсіна О. Г.	Роль управління інформаційними потоками підприємства
Ілляшенко С. М.	Вплив технологій четвертої промислової революції на логістику промислового підприємства
Кузнецова І.О., Кізіон Б. Ф.	Управління стратегічним розвитком медичного закладу в умовах цифрової трансформації
Лебеденко С. О.	Контекстно-орієнтований сервіс: роль штучного інтелекту
Лозан А. Е.	Роль інформаційних технологій у цифровій трансформації підприємства
Медведєва К. Д.	Використання CRM систем підприємствами для узгодження каналів комунікації
Орлик О. В.	Можливості використання інтернет-технології QR-кодів підприємствами
Пономаренко І. В.,	Використання CHATGPT для оптимізації цифрового

Пономаренко Д. В.	маркетингу
Пристемський О. С., Пашинний А.В.	Вплив сучасних інформаційних технологій на ефективність управління підприємством
Пристемський О.С., Чернега К. М.	Цифрові рішення оптимізації оподаткування та зменшення податкових ризиків
Сагун А. Ж., Рихлов М., Тихомиров А.	Цифровізація облікової системи підприємства
Тріль І. Б., Тереш В. М.	Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень у діяльності медичної організації
Шепель І. В.	Побудова структури облікового апарату при запровадженні сучасних інформаційних систем
Янковець Т. М.	Веб-сайт та інструменти цифрового маркетингу в управлінні підприємством

Томашук І.В.

Phd,

доцент кафедри економіки та підприємницької діяльності

Вінницький національний аграрний університет

Vinnitsia National Agrarian University

м. Вінниця

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЯК ТРЕНД СУЧАСНОГО ГЛОБАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Екологізація є одним з найважливіших трендів сучасного глобального розвитку. Це процес переходу до більш сталого та екологічно безпечного способу життя, виробництва, споживання та взаємодії з навколишнім середовищем. Основними аспектами екологізації є:

- Зелена енергетика, де перехід від використання вуглеводнів та інших шкідливих джерел енергії до відновлюваних джерел, таких як сонячна, вітрова, гідроенергія тощо.

- Стале виробництво та споживання, де зменшення відходів, раціональне використання ресурсів, перехід до рециклінгу та вторинної переробки, підтримка екологічно чистих технологій.

- Збереження біорізноманіття, тобто заходи для збереження різноманітності життя на Землі, включаючи створення природоохоронних територій та впровадження програм з охорони видів.

- Екологічний транспорт, де розвиток громадського транспорту, впровадження технологій електромобілів та зменшення викидів від автотранспорту.

- Екологічна освіта та свідомість, тобто підвищення рівня освіти щодо екологічних питань, поширення інформації про вплив людської діяльності на довкілля.

- Зелена архітектура та будівництво, де використання енергоефективних та екологічних матеріалів, проектування будівель з урахуванням енергетичної ефективності та зниження негативного впливу на навколишнє середовище.

- Лісове господарство та водні ресурси, тобто збереження та відновлення лісів, збалансоване використання водних ресурсів та заходи для запобігання забрудненню водойм.

Ці принципи екологізації відображають зростаючий інтерес суспільства та бізнесу до збереження навколишнього середовища, забезпечення сталого розвитку та зменшення негативного впливу на клімат. Багато країн приймають законодавчі акти та реалізують програми, спрямовані на прискорення процесу екологізації. На рис. 1 наведено моделі екологізації діяльності підприємства.

Важливим вектором розвитку в Україні екологічної відповідальності підприємств є її переорієнтація до міжнародних стандартів відновлення довкілля. Сучасні українські реалії вимагають жорсткішого державного регулювання в сфері екологічної відповідальності підприємств, оскільки в країні наразі рівень мотивації бізнесу є низьким. Законодавством не передбачено надання пільг та преференцій так званому «зеленому» виробництву. Варто

зазначити, що частка підприємств, які вважають, що бізнес повинен брати участь у вирішенні екологічних проблем суспільства, суттєво більша серед підприємств державної форми власності, порівняно з приватними підприємствами.

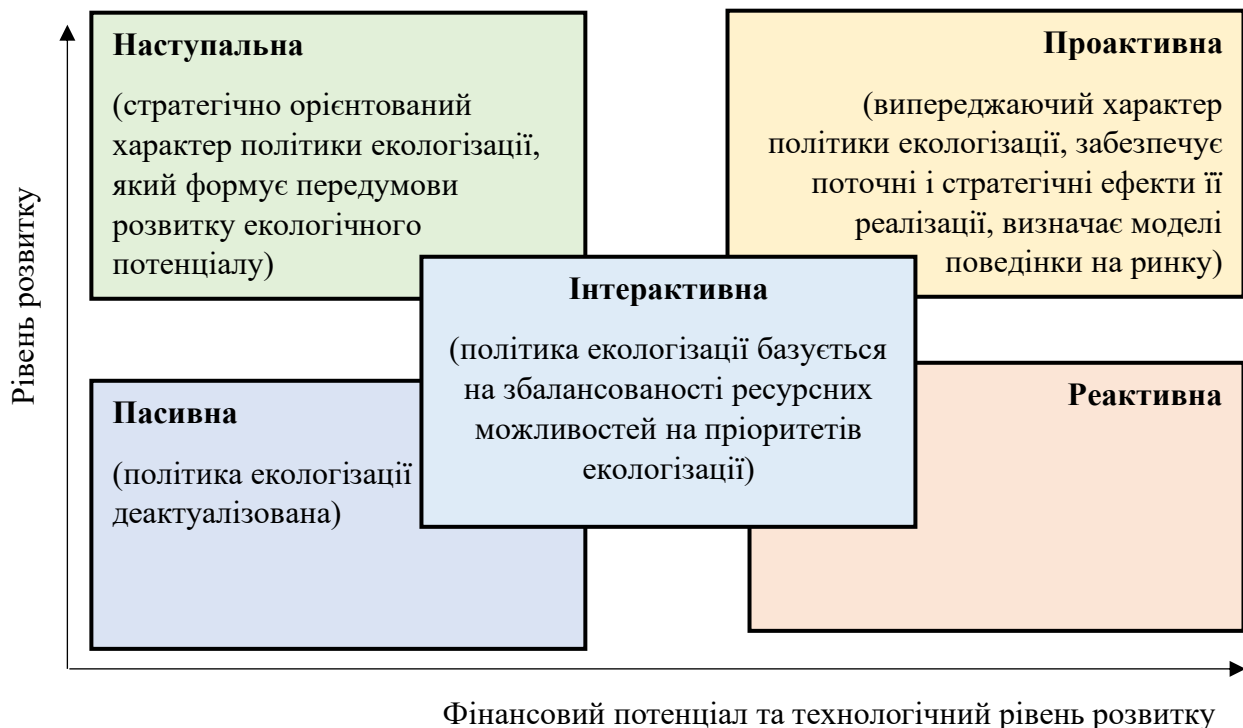

Рис. 1. Моделі екологізації діяльності підприємства

Також важливим є вирішення питання щодо обґрунтування концептуальних засад економічних методів та інструментів екологічного регулювання, стимулювання та підвищення їх ефективності. Розв'язання цих проблем суттєво сприятиме підвищенню рівня екологічної відповідальності вітчизняних підприємств.

Маштаб екологічних заходів не має бути обмежуючим фактором для процесів змін та економічної динаміки. У цьому контексті стратегічне значення екологічних заходів полягає в сприянні поетапному перегляду моделі розвитку країни, розширенні горизонтів розуміння власних економічних викликів та протиріч політики змін, що дозволить підвищити ефективність економічного зростання та оптимізувати підхід держави як суб'єкта політики.

Побудова ефективної моделі переходу до сталого розвитку країн, в яких відсутня інституційно-сформована модель ринкової економіки, через активізацію політики екологізації потребує розуміння системи причинно-наслідкових зв'язків між основними її структурними складниками, їхньої природи, закономірностей взаємодії тощо. Важливо розкрити різноспрямований характер впливу екологізації на окремі сфери економіки, процеси структурної трансформації, «зеленого зростання» та розвитку сектору «зеленої економіки», пояснити стратегічну важливість цього сектору у розвитку адаптаційного потенціалу економічної системи.

Незавершеність трансформаційних процесів в межах економічної системи суттєво впливає на можливість ефективної екологізації та рух в напрямі сталого розвитку, що пов'язано з такими її особливостями, як:

- наявність структурних диспропорцій економічної системи – міжгалузевих, відтворювальних, функціональних – обмежує прояви міжгалузевих ефектів екологізації, можливості диверсифікації діяльності, темпи та глибину «зелених трансформацій», «зелене зростання» загалом;

- відсутність тривалого і стійкого тренду економічного зростання є свідченням слабкості економіки, її недостатньої диверсифікованості, наявності потенціалу нестабільності, що підвищує ризики «зеленого інвестування», вартість інвестиційних ресурсів, обмежує стратегічну орієнтацію інвесторів, а отже, зменшує можливості реалізації комерційного ефекту проектів екологізації, зумовлює появу «ефекту рикошету» – коли ті чи інші заходи екологізації призводять до зростання обсягів споживання природних ресурсів чи суспільних витрат;

- несформованість ринків, їхня дезінтегрованість послаблює міжгалузеві імпульси екологічно-орієнтованої діяльності, обмежує форми взаємодії суб'єктів ринку, комерціалізацію екологічних інновацій;

- відсутність відповідної інноваційної інфраструктури економічної системи нейтралізує мотиваційні фактори екологічно-орієнтованої активності, розвиток «зелених ініціатив», обмежує можливості активізації «зелених інвестицій», як внутрішнього, так і зовнішнього походження;

- нерозвинутість механізмів саморегулювання, так званих функціональних економічних ринкових систем (елементи ринкової інфраструктури, інституційні заклади, інформаційно-аналітичні центри тощо) позбавляє гнучкості економічну систему, зменшує її стійкість до впливу зовнішніх факторів, очисний характер можливих кризових явищ;

- залежність від кон'юнктури зовнішніх ринків та наявність потенціалу макроекономічної нестабільності обмежує мотиви стратегічної інноваційної та інвестиційної діяльності, посилює та поглиблює структурні диспропорції через орієнтацію інвесторів на нетривалі проекти;

- відсутність дієвих механізмів взаємодії держави та окремих сфер економічної системи обмежує можливості впливу держави на соціально-економічні, інвестиційні, інноваційні та інші процеси.

Зазначені особливості економічної системи характерні для України, яка володіє значним потенціалом розвитку «зеленого сектору» економіки, однак значних успіхів у цьому відношенні досягнуто не було. Навпаки, спостерігалася тенденція до поглиблення вищеописаних проблем. Проте будь-яка яскраво виражена індустріальна модель економіки володіє колосальним потенціалом розвитку «зелених» видів діяльності. В Україні такий потенціал зосереджений насамперед у секторах відновлюваних джерел енергії, енергоефективності та органічного сільського господарства.

Екологізація соціального розвитку як глобальна характеристика зовнішнього середовища державного управління сталим розвитком в Україні пов'язана з кількома суттєвими чинниками діяльності органів державної влади.

Передусім мова йде про процес екологізації ціннісних орієнтирів та смисложиттєвих пріоритетів людей як на міжнародному, так і на національному рівні. В Україні цей процес відбувається в межах загальноєвропейського процесу формування екологічного світогляду та екологізації масової свідомості.

«Зелена економіка» - це така політика, в якій перебувають життєво важливі зв'язки між економікою, суспільством та довкіллям враховують і в якій трансформація виробничих процесів і структури споживання, в той час як сприяючи зменшенню відходів, забрудненню та ефективному використанню ресурсів, матеріалів та енергії. Концепція зеленої економіки в контексті подолання бідності та сталого розвитку буде залучати додаткову увагу, оскільки вона стане однією з двох ключових тем на Конференції Організації Об'єднаних Націй з питань сталого розвитку, яка відбудеться в Ріо-де-Жанейро в 2012 році (Ріо, 2012).

Європейські екологічні програми несуть загрозу закріплення за Україною ролі сировинного приросту економіки розвинених країн. Фактично підтримуються тільки ті проекти, які зорієнтовані на залучення інвестицій та отримання прибутку, передусім проекти розвитку енергетичного та сировинного, насамперед гірничо-металургійного, комплексів. Європейці мало цікавляться вирішальними для забезпечення якості життя українців екологічними проблемами – забрудненням атмосфери та води, деградацією ґрунтів, скороченням лісових масивів тощо.

Управлінська проблема екологізації виробництва і технологій в Україні полягає передусім у тому, що вітчизняна економіка зорієнтована на традиційне виробництво і традиційний ринок, які у своїх технологічних вимогах не враховують фактор екологічності. Сам по собі вітчизняний ринок не приведе до екологізації виробництва, а залучення західних програм приведе до гальмування вітчизняної екологічної економіки та значною мірою – до перекосів у екологічному управлінні на користь потреб ринку. Тут потрібна чітка державна політика підтримки власної екологічної економіки з тим, щоб можна було використати екологічний імператив глобальної стратегії сталого розвитку і свої технологічні здобутки не лише для забезпечення природо зберігання всередині країни, а й для участі у глобальному процесі екологізації товарів і послуг і перетворити рівень їх екологічності в ключовий критерій доступу й конкурентоспроможності на світовому ринку.

Одним з важливих напрямів впливу міжнародних чинників на екологізацію управління в Україні є зміни у масовій свідомості українського суспільства, які відбуваються не в останню чергу і в результаті цілеспрямованого програмування цінностей та установок населення. Формування глобальних комунікаційних мереж приводить до трансляції в Україні екологічних цінностей та пріоритетів, що є поширеними у розвинених країнах і значною мірою можуть розглядатися як один з аспектів загальнокультурних та цивілізаційних цінностей. Функціонують і спеціалізовані програми інформування та навчання, які здійснюються міжнародними організаціями для полегшення розуміння населенням України екологічних проблем і шляхів їх розв'язку, а також для стимулювання громадської участі в екологічному управлінні.

Проте цей аспект інтеграції України до світового руху в напрямі до становлення суспільства сталого розвитку також має певні потенційні проблеми. Насамперед слід вказати на те, що європейські екологічні стандарти в низці випадків нав'язуються українському суспільству для формування громадської думки на користь прийняття загалом не вигідних Україні політичних рішень. Найбільш резонансним у цьому відношенні є тиск на Україну у справі закриття Чорнобильської АЕС. Незважаючи на очевидну економічну не вигідність цього проекту всередині країни була сформована громадська думка, яка слугувала потужним механізмом впливу на український уряд, що доповнював зовнішній тиск з боку світової спільноти. Подібні впливи прослідковуються і стосовно підприємств вітчизняного військово-промислового комплексу, і стосовно низки економічних проектів (у дельті Дунаю, при спорудженні Ташлицької ГАЕС тощо). Все це свідчить про необхідність більш активної участі органів державної влади у формуванні громадської думки у галузі екологічних проблем, виходячи з національних пріоритетів розвитку.

Суттєвою проблемою для системи державного управління в Україні може стати регіональна орієнтація міжнародних інститутів та національно-державних європейських установ, що здійснюють екологічні програми в країні. Посилаючись на корупцію в урядових структурах України, багато міжнародних організацій розгортають свою діяльність на рівні регіонів та муніципалітетів, виходячи на пряме співробітництво з місцевою владою, малим і середнім бізнесом та неурядовими організаціями. Загалом слід визнати ефективність таких проектів, оскільки на місцевому рівні проекти дійсно є більш результативними в силу більшого впливу громадян на місцеві органи влади та наближеності управління до свого об'єкту. Проте разом з тим стимулюється дистанціювання регіонів та муніципалітетів від центральної влади за рахунок їх меншої залежності від фондів та рішень уряду. Певні проблеми створюються і діяльністю фінансованих зовні неурядових організацій, які по суті стають вигідними для міжнародних донорів рішень з боку місцевої влади, організовуючи для цього і низці випадків і протести місцевого населення, і інформаційні кампанії в ЗМІ і навіть підтримку тих чи інших представників на виборах у місцеві органи влади. При цьому мова йде не лише про неурядові організації екологічного характеру, а й про численні правозахисні організації, оскільки вказана діяльність часто здійснюється у контексті сприяння дотриманню міжнародних угод про права людини, а останні включають і право на сприятливе навколишнє середовище та низку інших екологічних прав.

Перед системою державної влади в Україні зараз все більш чітко постає проблема узгодження процесу екологізації громадської думки в країні та стратегічних завдань розвитку і забезпечення національної безпеки. Необхідне активне й цілеспрямоване формування сприйняття екологічних проблем в Україні та у всьому світі українськими громадянами в контексті національних інтересів, що стимулювало б масову підтримку з боку громадськості екологічної політики держави, спрямованої на ліквідацію та запобігання екологічних погроз, яка б відповідала національним потребам та пріоритетам розвитку.